

Džordž Sonders

Deseti decembar

Prevela s engleskog
Kristina Kulauzov Filipović

■ Laguna ■

Naslov originala

George Saunders

TENTH OF DECEMBER

Copyright © 2013 by George Saunders

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kolo III / knjiga 12

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Deseti decembar

Sadržaj

Pobednički krug	9
Štapovi	33
Štene.	35
Beg iz Paukove Glave	47
Opomena	80
Al Rusten	87
Dnevnik o Semplika devojkama	104
Dom	164
Moj viteški fijasko	194
Deseti decembar	205
Mića Vujičić: <i>Oluje milosti Džordža Sondersa</i>	239

POBEDNIČKI KRUG

Tri dana uoči svog petnaestog rođendana Alison Poup zastade na vrhu stepenica.

Recimo da su stepenice mermerne. Recimo da je sišla i da su se sve glave okrenule. A gde je {onaj pravi}? Prilazeći joj, uz blagi naklon, uskliknu, Kako je moguće da toliko prefinjenosti stane u jedno malo pakovanje? Oho! Nije li on to rekao *malo pakovanje*? I tek tako stao pred nju? Nalik princu širokog i potpuno bezizraznog lica? Jadnik! Žao mi je, nema šanse, otpada, on definitivno nije {onaj pravi}.

A onaj momak, iza gospodina Malo Pakovanje, koji stoji pored televizora? Sa debelim vratom, snažan poput farmera, a opet sa nežnim, punim usnama, koji je, obgrlivši je jednom rukom oko struka, prošaptao, Užasno mi je žao što si morala da istrpiš tu ideju o malom pakovanju baš sada. Hajde da prošetamo do Meseca. Ili, hm, po Mesecu. Po mesečini?

Nije li on to rekao, *Hajde da prošetamo do meseca*? Ako jeste, ona bi trebalo da kao {podigne obrve}. A ako ne

usledi duhovit odgovor, da kaže, Uh, nisam baš obučena za šetnju po Mesecu, koji je, koliko znam, superhladan?

Hajdete, momci, ne može ona zauvek da se ljupko šetka po tom mermernom stepeništu u svojoj glavi! Ta draga stara seda glava sa tijarom pitala se, *Zašto ti navodni prinčevi dozvoljavaju ovoj dragoj devojci da maršira u mestu do besvesti?* Plus što večeras ima priredbu i mora da uzme svoje hulahopke iz sušilice.

Gospode! Neko je shvatio da još uvek stoji na vrhu stepenica.

Skači, okrenuta ka vrhu stepenica i držeći se za ruko-hvat, sa stepenika na stepenik, što je postalo mnogo teže u poslednje vreme, budući da su nečija stopala rasla iz dana u dan, ili je bar tako izgledalo.

Pas de chat, pas de chat.

*Changement, changement.*¹

Preskoči onu tanku metalnu stvarčicu koja odvaja pločice u hodniku od tepiha u dnevnoj sobi.

Pokloni se u ogledalu u predsoblju.

Hajde, mama, dođi ovamo. Nećemo valjda da nas gospođa Kalou opet kazni da stojimo iza zavese.

U stvari, ona je ipak volela gospođu K. Tako strogu! Takođe je volela i ostale devojčice iz odeljenja. I devojčice iz škole. *Volela* ih je. Sve su bile tako fine. Plus dečake iz škole. Plus nastavnike iz škole. Svi su davali sve od sebe. U stvari, volela je čitav grad. Onog divnog prodavca koji prskalicom osvežava svoju zelenu salatu! Sveštenicu Kerol, sa njenom velikom raskomoćenom guzom! Punačkog poštara koji maše svojim vazdušastim

¹ Baletski koraci. (Prim. prev.)

kovertama! Nekada je to bilo radničko naselje. Ludilo!
Šta je to uopšte značilo?

Takođe je volela i svoju kuću. Preko potoka se nalazila Ruska crkva. Sva etno! Ta kupola u obliku glavice luka pomaljala se u njenom prozoru još otkako je nosila štramplicu sa likom Vinija Pua. Volela je i Gledsong drajv. Svaka kuća na Gledsongu bila je Korona del Mar. Neverovatno! Kad biste imali prijatelje na Gledsongu, unapred biste znali gde se šta nalazi u njihovoj kući.

Jeté, jeté, rond de jambe.

*Pas de bourrée.*²

U naletu sreće, kolut napred, skoči na noge, poljubi sliku mame i tate od pre milion godina u Peniju, kada je bila ona mala slatka devojčica ovde {cmok} sa mašnom u kosi najvećom na svetu.

Ponekad, kad je bila srećna kao sada, zamišljala je mladunče jelena kako drhti u šumi.

Gde ti je mama, mališa?

Ne znam, reče jelen glasom Hederine male sestre Beke.

Plašiš li se?, upitala ga je. Jesi li gladan? Hoćeš li da te zagrlim?

Dobro, reče mladunče jelena.

Utom se pojavi lovac, vukući majku jelena za rogove. Creva su joj bila rasuta. Gospode, baš divno! Pokrije oči mladunčetu i kaže, Zar nemate pametnija posla, vrsni lovče, već ste ubili mamu ovog mladunčeta? Izgledate kao fin momak.

Da li je moja mama ubijena?, upita mladunče Bekinim glasom.

² Baletski koraci. (Prim. prev.)

Ne, ne, reče ona. Ovaj gospodin upravo odlazi.

Lovac, koga je osvojila njena lepota, kapu je skinuo i zinuo, i, spuštajući se na jedno koleno, reče, Kada bih samo mogao da vratim život u ovu košutu, učinio bih to, u nadi da biste možda pristali da spustite jedan nežni poljubac na naše staračko čelo.

Idite, reče ona. Samo, u znak pokajanja, nemojte je pojesti. Sahrinite je na polju deteline, prekrijte je ružama. Podarite joj hor, da tiho peva o njenom nepravednom kraju.

Koga da sahrani?, upita mladunče jelena.

Nikoga, reče ona. Nije važno. Prestani da postavljaš toliko pitanja.

Pas de chat, pas de chat.

*Changement, changement.*³

Nadala se da će {onaj pravi} doći negde izdaleka. Lokalni momci su posedovali izvesno *je ne sais quoi*⁴, za kojim, iskreno rečeno, ona i nije bila baš luda, na primer: davali su imena svojim testisima, stvarno. Da, čula je to! I svi su hteli da se zaposle u *Kaunti Paueru*⁵ zato što su im uniforme bile fenomenalne i davali su ih besplatno.

Znači, stop lokalnim momcima. Posebno stop Metu Dreju, vlasniku najvećih usta u zemlji. Ljubljenje sa njim sinoć na skupu navijačica pre utakmice bilo je kao ljubljenje sa tunelom. Strašno! Ljubljenje sa Metom izgledalo je kao kad bi vas pritisla krava u džemperu, krava koja ne prihvata *ne* za odgovor, dok njegovu ogromnu kravlju glavu preplavljuju hemikalije gušći ono malo moći razuma koje je Met imao.

³ Baletski koraci. (Prim. prev.)

⁴ Franc.: ne znam ni ja šta. (Prim. prev.)

⁵ Naziv hidroelektrane. (Prim. prev.)

Najviše je volela da se brine o sebi. O svom telu, o svom duhu. Svojim mislima, svojoj budućoj profesiji, svojoj budućnosti.

Eto, to je volela.

Pa neka tako i bude.

Mogli bismo pojesti laganu užinu.

*Un petit repas.*⁶

Da li je bila izuzetna? Da li je sebe smatrala izuzetnom? O, bože, nije imala pojma. U istoriji sveta mnoge su bile izuzetnije od nje. Helen Keler je bila fenomenalna; Majka Tereza je bila neverovatna; gospođa Ruzvelt je bila prilično živahna uprkos svom mužu, koji je bio hendikepiran, štaviše, ona je bila gej, sa onim velikim staračkim zubima, mnogo pre nego što je biti gej i prva dama istovremeno uopšte i postojalo kao pojam. Ona, Alison, ne usuđuje se ni da se ponada da bi mogla da se takmiči u kategoriji ovih dama. Bar zasad!

Bilo je toliko toga što nije znala! Kao, na primer, kako se menja ulje. Ili čak kako se proverava ulje. Kako se otvara hauba. Kako se prave medenjaci. To je stvarno sramota, pogotovu što je devojkica. I šta je to hipoteka? Da li to ide zajedno sa kućom? I kad dojiš, da li treba da nekako istisneš mleko da bi izašlo?

Bože. Ko li je onaj bledunjavi lik što se vidi kroz prozor dnevne sobe kako trči Gledsong drajvom? Kajl But, najbleđe dete u zemlji? Još uvek u svom čudnom prsluku na kopčanje za kros-kontri trke?

Jadničak. Ličio je na kostur sa frizuroum u stilu osamdesetih sa repovima pozadi. Da li je taj kros-kontri šorts

⁶ Franc.: mali obrok. (Prim. prev.)

iz doba *Čarlijevih anđela*, ili *quoi*⁷? Kako je uspevaao tako dobro da trči kada je izgledao kao da doslovno nema mišiće? Svakog dana je ovako trčao kući, bez košulje sa rancem na leđima, onda bi pritisnuo dugme na daljinskom u stilu Fangovih i uleteo u garažu ne prekidajući trk.

Skoro da se moraš diviti ovom jadnom blentavku.

Odrasli su zajedno, bili su dvoje malih ilegalaca u pesku dole kraj potoka. Zar se nisu kupali zajedno kad su bili mali ili već nešto isto tako odvratno? Nadala se da to nikada neće izaći na videlo. Jer što se tiče prijatelja, Kajl je u suštini spao na Tasa Slavka, koji je hodao nekako naginjući se unazad i uvek vadio ono što mu ostane među zubima, zatim obznanio kako se taj izvađeni komadić zove na grčkom, a onda ga ponovo pojeo. Kajlovi mama i tata nisu dozvoljavali da on radi čučnjeve. Morao je da se javi kući ako bi se u filmu u *World kalčeru* mogle videti gole sise. Sve što se nalazilo u njegovoj kutiji za ručak bilo je jasno označeno etiketama.

Pas de bourrée.⁸

I naklon.

Sipaj malo smokija u staromodni plastični kontejner sa pregradama.

Hvala, mama, hvala, tata. Vaša kuhinja *razbija*.

Protresi kontejner napred-nazad kao kad se ispira zlatu, a onda ponudi smoki zamišljenoj gomili sirotinje koja se tu okupila. Samo izvolite. Mogu li još nešto da učinim za vas, narode?

Već si dovoljno učinila, Alison, samim tim što si se udostojila da nam se obratiš.

⁷ Franc.: šta? (Prim. prev.)

⁸ Baletski korak. (Prim. prev.)

To stvarno nije istina! Kako ne razumete, svi ljudi zaslužuju poštovanje. Svako od nas je jedna dúga.

O, stvarno? Pogledaj ovu otvorenu ranu na mom jadnom izboranom boku.

Dozvoli da ti donesem malo vazelina.

Bio bih ti veoma zahvalan. Ovo me ubija.

A što se tiče onoga da je svaki čovek jedna dúga? Zaista je verovala u to. Ljudi su neverovatni. Mama je fenomenalna, tata je fenomenalan, njeni nastavnici tako vredno rade, a imaju i decu kod kuće, a neki se čak i razvode, na primer gospođa Diz, pa ipak uvek ima vremena za svoje đake. Ono što je smatrala posebno inspirativnim u vezi sa gospođom Diz, iako je gospodin Diz varao gospođu Diz sa damom koja je držala kuglanu, bilo je to što je gospođa Diz držala najbolje časove iz etike na svetu, postavljajući pitanja kao što su: Da li dobro pobeđuje? Ili: Da li dobri ljudi uvek ispadnu nasamareni, budući da zli nemaju obzira? Ovo drugo je izgledalo kao da gospođa Diz cilja na žensku iz kuglane. Ali ozbiljno! Je li život zabavan ili strašan? Jesu li ljudi dobri ili zli? S jedne strane, onaj snimak uništavanja omršavelih bledih tela dok debele nemačke gospođe sve to ravnodušno posmatraju žvaćući žvaku. S druge strane, ponekad ljudi sa sela, čak i ako su njihove farme na brdu, do kasno u noć pune džakove peskom.

U njihovoj neformalnoj anketi glasala je da su ljudi dobri i da je život zabavan, a gospođa Diz joj je uputila sažaljiv pogled dok je iznosila svoje stavove: Da biste činili dobro, samo treba da odlučite da činite dobro. Morate biti hrabri. Morate da se borite za ono što je ispravno. Na ovo poslednje, gospođa Diz je duboko uzdahnula. Što je bilo u redu. Gospođa Diz je mnogo propatila u životu, pa ipak,

šta je ovde interesantno? Još uvek je očigledno nalazila da postoji nešto zabavno u životu i nešto dobro u ljudima, jer da nije tako, zašto bi ponekad do kasno ocenjivala zadatke, dolazeći narednog jutra sva iscrpljena, u bluzi obučenoj naopačke, pošto se pomela u mraku ranog jutra, to drago zbunjeno stvorenje?

Neko kuca na vrata. Zadnja vrata. Za-ni-mlji-vo. Ko bi to mogao biti? Otac Dmitri koji stanuje preko puta? UPS? FedEx?⁹ Sa *un petit* čekom *pour Papa*?¹⁰

Jeté, jeté, rond de jambe.

*Pas de bourrée.*¹¹

Otvori vrata, i...

Čovek koga nije poznavala. Poveliki momak, u jednom od onih kombinezona čitača struje.

Nešto joj je govorilo da se povuče unutra, da zalupi vrata. Ali to joj se činilo nepristojnim.

Umesto toga ona se sledi, osmehnu se, uradi jedno {podizanje obrve} koje je značilo: Izvolite?

*

Kajl But je proleteo kroz garažu, pravo u dnevnu sobu, gde je veliki drveni pokazivač nalik časovniku bio podešen na *Nema nikoga*. Ostale varijante su bile: *Mama i tata nisu kod kuće*; *Mama nije kod kuće*; *Tata nije kod kuće*; *Kajl nije kod kuće*; *Mama i Kajl nisu kod kuće*; *Tata i Kajl nisu kod kuće* i *Svi su kod kuće*.

⁹ UPS (engl. skr. od *United Postal Service*) i FedEx (engl. skr. od *Federal Express*) – kurirske službe. (Prim. prev.)

¹⁰ Franc.: sa malim čekom za tatu. (Prim. prev.)

¹¹ Baletski koraci. (Prim. prev.)

Zašto im je uopšte bilo potrebno *Svi su kod kuće*? Nije valjda da ne bi znali da su svi kod kuće? Da li bi možda upitao tatu za to? Koji je dole, u svojoj prvoklasnoj, potpuno tihoj radionici, osmislio i napravio POKAZIVAČ PORODIČNOG STANJA?

Ha.

Ha, ha.

Na kuhinjskom pultu stajalo je „Radni zadatak“.

Skaute: nova geoda¹² je na tremu. Postavi je u dvorištu prema priloženom crtežu. Bez zabušavanja. Prvo izgrabujaj prostor, prostri najlon kao što sam ti pokazao. Onda tu postavi beli kamen. OVA GEODA JE SKUPA. Molim te da ovo shvatiš ozbiljno. Nema razloga da to ne uradiš dok se ja ne vratim kući. Ovaj zadatak = pet (5) radnih poena.

Pobogu, tata, da li iskreno misliš da je fer da ja treba da crnčim u dvorištu sve do mraka, posle rigoroznog kros-kontri treninga koji se sastojao od šesnaest puta 440, osam puta 880, jedne milje sa štopovanjem vremena, zilion Drejkovih sprintova i pet milja indijanske štafete?

Skidaj cipele, gospodine.

Sad je gotovo, prekasno. Već je bio kod TV-a. I ostavio je trag inkriminišućih mikrogrudvica. *Verboten¹³* samo tako! Da li bi se mikrogrudvice mogle ručno pokupiti? Ali u tome i jeste problem: ako bi se vratio da pokupi mikrogrudvice, ostavio bi novi inkriminišući trag mikrogrudvica.

¹² Komad stene koja u sebi ima šupljinu okruženu mineralnim kristalima. (Prim. prev.)

¹³ Nem.: zabranjeno. (Prim. prev.)

Izuo je cipele i stao da mentalno uvežbava malu predstavu koju je voleo da zove „ŠTA BI BILO KAD BI... UPRAVO SADA?“

ŠTA BI BILO KAD BI oni došli kući UPRAVO SADA?

To je smešna priča, tata! Ušao sam ne razmišljajući! A onda sam shvatio šta sam uradio! Pretpostavljam, kad razmislim o tome, šta je to što me raduje. To je koliko sam brzo ispravio grešku! Razlog zbog koga sam ušao ne razmišljajući je to što sam hteo odmah da se bacim na posao, tata, zbog tvoje poruke!

Otrčao je u čarapama do garaže, bacio cipele u garažu, otrčao po usisivač, usisao mikrogrudvice, a onda je shvatio, dragi bože, bacio je cipele u garažu umesto da ih stavi na Prostirku Za Cipele kao što je trebalo, sa prstima okrenutim od vrata da bi kasnije mogao lakše da ih uzme.

Ušao je u garažu, stavio cipele na Prostirku Za Cipele, vratio se unutra.

Skaute, reče tata u njegovoj glavi, da li ti je iko ikada rekao da će čak i najurednije održavana garaža imati malo ulja na podu, koje je sada na tvojim čarapama, kojima sada gaziš svuda po oker berberskom tepihu?

Ah, gotovo je, sudbina mu je zapečaćena.

Ali ne – *celebrate good times, come on*¹⁴ – nema fleka od ulja na ćilimu.

Svukao je čarape. Bilo mu je strogo zabranjeno da boravi u glavnoj dnevnoj sobi bos. Mama i tata dolaze kući i nalaze ga kako glumi Tarzana kao neki bednik – ne bi bila najmanja jebena...

¹⁴ Pesma koju izvode *Cool & the Gang*. (Prim. prev.)

Psuješ u sebi?, reče tata u njegovoj glavi. Istupi, skaute, budi muškarac. Ako želiš da psuješ, onda to radi naglas.

Ne želim da psujem naglas.

Onda nemoj da psuješ u sebi.

Mama i tata bi bili očajni ako bi čuli psovke koje je ponekad izgovarao u sebi, kao što su smrdljiva-pička govno puši-kurac jebem-te-u-dupe. Zašto nije mogao da prestane? Imali su tako visoko mišljenje o njemu, jedanput nedeljno slali su mejlove pune hvale babama i dedama, na primer: Kajl je bio strašno zauzet trudeći se da ne pokvari svoje ocene dok je trčao kros-kontri za prvi tim iako je još uvek na drugoj godini, dok je svakog dana odvajao malo vremena da izgovori tako izuzetne stvari kao jebena-pička jebanje-u-dupe...

Šta nije u redu sa njim? Zašto ne može da bude zahvalan za sve što su mama i tata uradili za njega, umesto...

Razvali pičketinu.

Odjebi bleđa fleka sa alavim kurcem do kolena.

Uvek možete razbistriti um ako se snažno uštinete za svoju majušnu ljubavnu dršku.

Jao.

Hej, danas je utorak, dan za Glavnu Nagradu. Pet (5) novih radnih poena za postavljanje geode, plus postojeća dva (2) radna poena su ukupno sedam (7) radnih poena, što, ako dodamo njegovih osam (8) radnih poena za Svakodnevne Kućne Poslove, čini ukupno petnaest (15) radnih poena, što bi mu moglo doneti Glavnu Nagradu (na primer, dve šake suvog grožđa sa jogurtom), plus dvadeset minuta gledanja televizije po slobodnom izboru, iako bi o određenoj emisiji morao da pregovara sa tatom u trenutku razmene.

Ono što sigurno nećeš gledati, skaute, jesu *Američki bajkeri bez dlake na jeziku*¹⁵.

Nebitno.

Nebitno, tata.

Stvarno, skaute? „Nebitno“? Hoće li biti „nebitno“ kada ti oduzmem sve radne poene i nateram te da preki-neš da treniraš kros-kontri, budući da sam nekoliko puta pretio da ću to i uraditi ako uskoro ne pokažeš malo više poleta i poštovanja?

Ne, ne, ne. Ne želim da prekinem, tata. Molim te. Dobar sam u tome. Videćeš, na prvoj trci. Čak je i Met Drej rekao...

Ko je Met Drej? Neki majmun iz ragbi tima?

Da.

Da li je njegova reč zakon?

Ne.

Šta je rekao?

Ovaj mali seronja ume da trči.

Divan rečnik, skaute. Majmunski rečnik. Svejedno, možda nećeš ni dogurati do prve trke. Čini mi se da se tvoj ego preliva na sve strane. A zašto? Zato što umeš da trčiš? Svako ume da trči. Divlje zveri umeju da trče.

Neću da prekinem! Šupku smrdljivo-govno jebem-te-u-dupe! Molim te, preklinjem te, to je jedina stvar u kojoj sam baš dobar! Mama, ako me natera da prekinem, kunem se bogom da ću...

Drama ti ne pristaje, ljubavi.

Ako želiš tu privilegiju da se takmičiš u timskom spor-tu, skaute, pokaži nam da možeš da živiš u okviru našeg

¹⁵ U originalu *America's Most Outspoken Dirty Bikers*; naziv emisije je, inače, izmišljen. (Prim. prev.)

savršeno razumnog sistema pravila koja su i osmišljena da bi ti imao koristi od njih.

Zdravo.

Jedan kombi se upravo zaustavio na parkingu Sv. Mihaila.

Kajl je otišao do kuhinjskog pulta kontrolisanim, gospodskim korakom. Na pultu je bio Kajlov *Saobraćajni dnevnik*, koji je imao dvostruku namenu: (1) da podrži tatin argument da bi otac Dmitri trebalo da sagradi potporni zid sa zvučnom izolacijom i (2) da sačini skup podataka za mogući projekat na Sajmu nauke za njega, Kajla, koji je tata nazvao „Odnos učestalosti parkiranja na crkvenom parkingu prema danima u nedelji, sa dodatnom studijom prosečne nedeljne učestalosti u godini“.

Osmehujući se kao da uživa u vođenju *Dnevnika*, Kajl je veoma čitko popunjavao *Dnevnik*:

Vozilo: KOMBI

Boja: SIVA

Marka: ŠEVROLET

Godina: NEPOZNATA

Neki tip je izašao iz kombija. Jedan od uobičajenih Ruja. „Ruja“ je bio dozvoljeni žargon. Kao i „prokletstvo“. I „zaboga“. I „klonja“. Ruja je nosio teksas jaknu preko duksa sa kapuljačom, što, po Kajlovom iskustvu, nije bila neobična crkvena garderoba za Ruse, koji su ponekad dolazili pravo iz *Džifi Luba*¹⁶ još uvek u radničkim kombinezonima.

¹⁶ Lanac automehaničarskih servisa. (Prim. prev.)

Pod „Vozač“ je zapisao, VEROVATNO PAROHIJANIN. Sranje. Ili bolje, proliv. Pošto je tip stranac, on, Kajl, sad mora da ostane unutra sve dok stranac ne ode iz njihove ulice. A tako će potpuno da izdangubi umesto da postavi geodu. Ostaće u dvorištu do ponoći. Kakav smor!

Tip je obukao fluorescentno odelo. A, frajer je čitač struje.

Čitač struje pogleda levo, pa desno, preskoči potok, uđe u zadnje dvorište Poupovih, prođe između fudbalskog golića i ukopanog bazena, zatim pokuca na vrata Poupovih.

Dobar skok, Borise.

Vrata se otvoriše.

Alison.

Kajlovo srce zaigra. Uvek je mislio da je to samo fraza. Alison je bila kao nacionalno blago. U rečniku pod „lepota“ trebalo bi da stoji njena slika u tom teksas šortsu. Iako je izgledalo da joj se u poslednje vreme baš i ne sviđa.

Prelazi preko trema da bi čitač struje mogao nešto da joj pokaže. Možda nešto nije u redu sa strujom na krovu? Tip se baš trudio da joj pokaže. Zapravo, držao je za ručni zglob. I izgledalo je kao da je vuče.

Čudno. Zar ne? Ovde nikad ništa nije bilo čudno. Prema tome, verovatno je to u redu. Verovatno je taj tip samo zaista novi čitač struje?

Kajl je iz nekog razloga pozeleo da izađe na trem. I izašao je. Tip se sledio. Alisonine oči su bile oči uplašenog konja. Tip se nakašljao, malo se okrenuo da bi Kajlu pokazao nešto.

Nož.

Čitač struje imao je nož.

Evo šta ćeš da uradiš, reče tip. Stajaćeš baš tu dok mi ne odemo. Mrdneš li se, zabošću joj nož u grlo, tako mi boga. Jasno?

Kajlu su usta bila toliko suva da je mogao samo da ih pomera kao kada normalno izgovara Da.

Prelaze preko dvorišta. Alison se baca na zemlju. Tip je povlači gore. Ona se baca opet. On je povlači. Bilo je uvrnuto gledati Alison koja je izgledala kao bačena krpena lutka u skrovištu savršenog dvorišta koje je njen tata napravio za nju. Bacila se na zemlju.

Tip je nešto prosiktao i ona se digla, odjednom poslušna.

Kajl je u grudima osećao da mnoga pravila, Glavna i Sporedna, upravo sada krši. Bio je na tremu bez cipela, na tremu bez košulje, bio je napolju dok je stranac u blizini, uspostavio je kontakt sa tim strancem.

Prošle nedelje Šon Bol je doneo periku u školu da bi slikovitije oponašao kako Bev Miren žvaće svoju kosu kad je nervozna. Kajl je kratko razmislio o tome da li da se umeša. Na Večernjem Sastanku mama je rekla da Kajlovu odluku da se ne umeša smatra razumnom. Tata je rekao, To nije tvoja stvar. Mogao si biti ozbiljno povređen. Mama je rekla, Pomisli samo na sve ono što smo uložili u tebe, ljubavi. Tata je rekao, Znam da ponekad misliš da smo strogi, ali ti si doslovno sve što imamo.

Sada su bili kod fudbalskog golića, Alisonina ruka je bila podignuta iza njenih leđa. Čuo se ujednačeni tihi zvuk poricanja, kao da je pokušavala da izmisli zvuk koji bi na pravi način izrazio njena osećanja prema onome što je upravo tog trenutka shvatila da će joj se dogoditi.

On je bio klinac. Ništa nije mogao da uradi. U grudima je osetio snažno oslobađanje od pritiska, što se uvek

dešavalo kada bi se pokorio pravilima. Tu, pod njegovim stopalima, bila je geoda. Treba samo da gleda u nju dok oni ne odu. Bila je divna. Možda i najdivnija ikada viđena. Kristali u njenom reljefu blistali su na suncu. Izgledaće lepo u dvorištu. Kad je postavi. A postaviće je čim oni odu. Tata će biti oduševljen što nije zaboravio da postavi geodu posle svega što se dogodilo.

Svaka čast, skaute.

Jako smo zadovoljni, ljubavi.

Bravo, skaute.

*

Bogami, to se stvarno dešavalo. Ona je hodala sva poslušna kao glumica, znao je da će biti takva. Nije mogao da je izbije iz glave još od krštenja onog, kako se zvaše. Sergejevog klinca. U Ruskoj crkvi. Stajala je u svom dvorištu, njen tata, ili tako neko, fotografisao je.

Rekao je, Zdravo, Beti.

Keni je rekao, Malo je mlada, brate.

Rekao je, Za tebe, deda.

Kad si učio istoriju, istoriju kultura, vreme u kom živiš ti se činilo konzervativnim. Bilo je raznih teorija o prihvatanju sudbine. U biblijsko vreme moglo se desiti da kralj jaše poljem i kaže: Ova. I nju bi mu doveli. I oni bi se lepo verili, i ako bi ona rodila sina, super, istaknite zastave, ona je prava. Da li je ona, te prve noći, uživala? Verovatno ne. Da li se tresla kao list? Nije važno. Važan je ishod i nastavak loze. Plus veličanje kralja, čiji je rezultat pravedna kraljevska vladavina.

Evo potoka.

Prevedi je preko.

Ostale su još sledeće tačke u tabeli odluka: odvedi je do bočnih vrata kombija, uguraj je unutra, uđi, lepljivom trakom obmotaj joj zglobove/zalepi joj usta, zakači je za lanac, održi govor. Odlično ga je uvežbao. Vežbao ga je i u glavi i na traci: *Smiri se, draga, znam da si uplašena zato što me još uvek ne poznaješ i nisi očekivala ovo danas, ali pruži mi šansu i videćeš kako će nam biti lepo. Vidi gde stavljam nož i nadam se da neću morati da ga upotrebim, okej?*

Ako ne bude htela da uđe u kombi, snažno je udari u stomak. Onda je podigni, odnesi je do bočnih vrata kombija, ubaci je unutra, lepljivom trakom obmotaj joj zglobove/zalepi joj usta, zakači je za lanac, održi govor itd., itd.

Stani malo, reče on.

Devojka stade.

Jebiga. Bočna vrata kombija bila su zaključana. Kakva nedisciplina. Pobrinuti se da vrata kombija budu otključana bilo je jasno naznačeno u tabeli priprema. Melvin mu padne na pamet. Melvinovo lice odavalo je izraz ljutitog razočaranja koje je uvek prethodilo batinama, koje je uvek prethodilo nečem drugom. Podigni ruke, reče Melvin, brani se.

Tačno, tačno. Grešćica. Trebalo je dvaput da proveriti tabelu priprema.

Ništa strašno.

Raduj se, ne plaši se.

Melvin je mrtav već petnaest godina. Mama dvadeset.

Mala kučka se okrenula, gledala je u pravcu kuće. Ovakva vrsta samovolje se ne sme dozvoliti. To se mora saseći

u korenu. Moraće da ima na umu da treba da je povredi odmah na početku, da uspostavi granice.

Smesta se okreni, reče on.

Okrenula se.

Otključa vrata, širom ih otvori. Trenutak istine. Ako ona uđe i dozvoli mu da upotrebi traku, na konju su. Odabrao je mesto u Saketu, ogromno polje kukuruza, a do njega vodi zemljani put. Ako sve jebeno dobro prođe, zbrisaće odavde. U suštini, ukrašće kombi. To je bio Kenijev kombi. Pozajmio ga je na jedan dan. Ko jebe Kenija. Keni mu je jednom rekao da je glup. Baš šteta, Keni, ta opaska te je upravo koštala kombija. Ako jebeno loše krene i ako ga ona ne zadovolji kako treba, on će obustaviti akciju, ubaciti subjekat u prtljažnik, izbaciti je, propisno očistiti kombi, otići da kupi kukuruz, vratiti kombi Keniju, reći, E brate, vidi kolika gomila kukuruza, hvala ti za kombi, nikada ne bih uspeo da kupim dovoljno kukuruza svojim kolima. Onda će se pritajiti, čitati novine, kao što je bilo sa onom crvenokosom koja ga nije zadovoljila...

Devojka mu uputi molećivi pogled, kao, Nemoj, molim te.

Da li je sada pravi trenutak? Da je tresne jednom u stomak, da joj izbije vazduh iz pluća?

Jeste.

I tresnu je.

*

Geoda je bila divna. Kakva divna geoda. Šta ju je činilo divnom? Koje su to glavne osobine divne geode? Hajde, razmisli. Hajde, koncentriši se.

Oporaviće se s vremenom, najdraži.

To nije naša stvar, skaute.

Oduševljeni smo tvojom dobrom procenom, najdraži.

Opazi kao kroz maglu da je Alison dobila udarac. Pogled na geodi, začu slabašno *uf*.

Srce mu je zastalo na pomisao šta on dozvoljava. Ribice su im služile umesto novčića. Pravili su mostove od kamenja. Dole kraj potoka. Nekada. O, bože. Uopšte nije ni trebalo da izlazi. Kad odu, on će se jednostavno vratiti unutra, pretvaraće se kao da uopšte nije ni izlazio, praviće od kockica grad kroz koji prolazi železnica, i dalje će to raditi kad mama i tata stignu kući. Ako mu kasnije neko ispriča nešto o tome? Napraviće onaj izraz lica. Već je mogao da oseti na svom licu izraz koji će napraviti, kao, Šta? Alison? Silovana? Ubijena? O bože! Silovana i ubijena dok sam ja nevino pravio moj grad sa železnicom, sedeći prekrštenih nogu na podu, nesvestan kao mali bedni...

Ne. Ne, ne i ne. Oni će uskoro otići. Onda će on moći da uđe. Pozvaće policiju. Iako će onda svi znati da on nije uradio ništa. Budućnost će mu biti užasna. Zauvek će biti momak koji nije uradio ništa. Osim toga, čak i ako pozove policiju, neće postići ništa. Oni će već biti daleko. Parkvej je baš prekoputa Federstouna, sa otprilike milion ulica i petlji ili čega god što izvire odatle. Znači, to je to. Ući će. Čim odu. Odlazite, odlazite, odlazite, mislio je, da mogu da uđem, da zauvek zaboravim na ovo...

U sledećem trenutku trči. Preko travnjaka. O bože! Šta on to radi, šta on to radi? Isuse, sranje, krši pravila! Trči po dvorištu (loše za travnjak); prenosi geodu bez njene zaštitne folije; preskače ogradu, a to ugrožava ogradu, koja je koštala suvog zlata; izlazi iz dvorišta; izlazi iz dvorišta

bos; ulazi na Drugu Teritoriju bez dozvole; ulazi u potok bos (slomljeno staklo, opasni mikroorganizmi) i, ne samo to, o bože, iznenada shvata šta ovaj lakoumni deo njegove ličnosti namerava, a to je da prekrši pravilo, i to ono toliko Glavno I Apsolutno da čak i nije bilo pravilo, budući da ti nije ni potrebno pravilo da bi znao koliko je totalno zabranjeno da...

Iskoči iz potoka, tip se još ne osvrće, i pusti da geoda poleti pravo u njegovu glavu, iz koje kao da prсну neobično tanak mlaz krvi i pre nego što se mogla videti posekotina na lobanji, pa tip pade pravo na dupe.

To! Pogodak! Bilo je zabavno! Zabavno je pobediti odraslog! Zabavno je zaslepljujućom brzinom gazele nikad viđenom u istoriji čovečanstva bešumno preleteti preko prostora i savladati ovog ogromnog šmokljana, koji bi, inače, upravo sada...

A šta bi bilo da nije?

Bože, šta bi bilo da nije?

Zamišljao je kako tip presavija Alison napola kao veliku kesu za odeću dok je vuče za kosu i snažno je gura, dok on, Kajl, sedi sav prestrašen i pokoran, maleni železnički vijadukt u njegovom patetičnom detinjastom...

Gospode! Skoči i zavitla geodu kroz vetrobran kombija, koji eksplodira, stvarajući kišu krhotina od stakla uz zvuk poput hiljadu hvatača vetra od bambusa.

Pope se na haubu kombija i izvadi geodu.

Stvarno? Stvarno? Hteo si da uništiš njen život, da uništiš moj život, ti pičkopaćenička kurcosisačka dupelizačka Životinjo? Ko sada kome naređuje? Jebeno peder-sko govno...

Nikad se nije osećao tako snažnim/gnevnim/divljim. Ko je sad faca? Ko je sad glavni? Šta još mora da uradi? Da bi bio siguran da Životinja neće dalje činiti zlo? Još uvek se mrdaš, nakazo? Hteo si nešto, drkadžijo? Hoćeš da ti rascopam već rascopanu lobanju, siledžijo? Misliš da neću? Misliš da ja...

Polako, skaute, izgubio si kontrolu.

Smiri se, ljubavi.

Tišina. Ja sam gazda.

*

SRANJE!

Šta je ovo, jebote? Otkud on na zemlji? Da li se sapleo? Da li ga je neko zveknuo? Da li je pala grana? Zajebano. Dodirnu glavu. Ruka mu je bila umrljana krvlju.

Štrkljasti klinja se saginjao. Da nešto podigne. Kamen. Zašto je taj klinac van svog trema? Gde je nož?

Gde je devojka?

Puzi prema potoku.

Preleće preko dvorišta. Ulazi u kuću.

Jebiga, sve je sjebano. Bolje bi mu bilo da zbriše. Ali sa čime, praznih šaka? Imao je svega osam dolara.

O bože! Klinja je razlupao vetrobran! Keniju se to nimalo neće svideti.

Pokuša da ustane, ali ne uspe. Krv je šikljala. Neće on ponovo u zatvor. Nema šanse. Preseći će sebi vene. Gde je nož? Ubošće sebe u grudi. To bi bilo uzvišeno. Onda bi mu ljudi zapamtili ime. Koliko njih bi imalo muda da izvrši harakiri nožem u prsa?

Nijedan.

Niko.

Hajde, pičkice. Uradi to.

Ne. Kralj ne oduzima sam sebi život. Uzvišeni čovek čutke prihvata bezumni prekor rulje. Čeka da ojača i da se iznova bori. Plus, nema pojma gde je nož. E pa, i ne treba mu. Otpuzaće u šumu, ubiće nešto golim rukama. Ili će napraviti zamku od trave. Uh. Neće valjda da se isповраća? Evo, povraća. Pravo u krilo.

Naravno da ćeš da uprskaš i najprostiju stvar, reče Melvin.

Melvine, čoveče, zar ne vidiš da mi krv lipti iz glave?

To ti je klinja uradio. Ti si za sprdnju. Sjebao te je jedan običan klinja.

Oh, sirene, super.

E, ovo je tužan dan za pandure. Boriće se s njima prsa u prsa. Sedeće nepomično do poslednjeg trenutka, gledaće ih kako se približavaju, izgovarajući tiho mantru protiv smrti kojom će usredsrediti svu svoju životnu energiju u pesnice.

Sedeo je razmišljajući o svojim pesnicama. Bile su to ogromne granitne stene. Svaka je bila pitbul. Pokuša da ustane. Čudno, ali noge ga nisu slušale. Nadao se da će panduri brzo stići. Glava ga je stvarno bolela. Kad bi se pipnuo gore, nešto se mrdalo. Činilo mu se kao da nosi kapu od usirene krvi. Trebaće tu gomila kopči. Nadao se da neće previše boleti. Ali verovatno hoće.

Gde li je štrkljasti klinja?

Aha, evo ga.

Pomalja se pred njim, zaklanjajući sunce, držeći visoko kamen, urlajući nešto, ali nije razumeo šta, pošto mu je zvonilo u ušima.

Onda je shvatio da klinja namerava da baci kamen. Zatvorio je oči i čekao i nije mogao da se smiri već je umesto toga osećao početak užasnog straha koji je izvirao u njemu, i ako taj strah nastavi da raste ovim tempom, shvatio je munjevitom spoznajom, naći će se na mestu koje ima svoje ime, Pakao.

*

Alison je stajala kraj kuhinjskog prozora. Upiškila se. Što je bilo u redu. Dešava se. Kad si superuplašen. Primetila je to dok je telefonirala. Ruke su joj se strahovito tresle. Još uvek se tresu. Jednom nogom je radila isto što i Tamper¹⁷. Bože, šta joj je sve rekao. Udario je. Uštinuo je. Ostao joj je crn trag na ruci. Kako Kajl još uvek može da bude napolju? Ali tamo je, u onom komičnom šortsu, glupira se sav samouveren, sa šakama stisnutim u pesnice u visini glave kao bokser iz nekog simpatičnog drugog sveta gde jedan tako mršav klinja zaista uspeva da pobedi u borbi tipa sa nožem.

Stani.

Njegove šake nisu stisnute u pesnice. On drži kamen, urla na tipa, koji je na kolenima, kao onaj Kinez sa pove-zom preko očiju iz filma koji su gledali na istoriji, pre nego što će ga ceremonijalno ubiti mačem frajer sa šlemom.

Kajle, nemoj, prošapta ona.

Mesecima posle toga imala je noćne more u kojima Kajl baca kamen. Ona je na tremu pokušavajući da vrisne njegovo ime, ali nema glasa. Kamen pada. Onda tip nema

¹⁷ Tamper – zeka iz crtanog filma *Bambi*. (Prim. prev.)

glavu. Udarac mu je prosto bukvalno rastopio glavu. Onda mu se telo sruči na zemlju, a Kajl se okrene ka njoj s tim očajnim izrazom, Moj život je završen. Ubio sam čoveka.

Zašto, pitala se ponekad, u snovima ne možemo da uradimo ni najprostiju stvar? Na primer, kada štene cvili stojeći na razbijenom staklu, a ti hoćeš da ga uzmeš u naručje i da ukloniš krhotine sa njegovih šapica, ali ne možeš jer balansiraš sa loptom na glavi. Ili voziš i ugledaš matorca sa štakama i pitaš gospodina Federa, tvog instruktora vožnje, Je l' treba da skrenem? A on će, Hm, valjda. A onda začuješ jak tresak i Feder ti upiše negativnu ocenu u dnevnik.

Ponekad bi se probudila iz sna o Kajlu plačući. Poslednji put mama i tata su već bili kraj nje govoreći, Nije tako bilo. Sećaš li se, Alis? Kako se to dogodilo? Kaži. Kaži naglas. Alis, ispričaj mami i tati kako se to zaista dogodilo.

Istrčala sam napolje, reče. Vikala sam.

Tako je, reče tata. Vikala si. Vikala si iz sveg glasa.

I šta je Kajl uradio?, pitala je mama.

Spustio je kamen, reče ona.

Dogodila vam se užasna stvar, deco, reče tata. Ali moglo je biti i gore.

Mnogo gore, reče mama.

Dobro si postupila, reče mama.

Odlično, reče tata.